

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discusser

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discusser", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discusser*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. X. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591136113520/facsimile.pdf> (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discusser

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

ünske digtere møder man kun få fremmedord; jævnfør hans forsvar for det danske sprog i *Amoenitates* 2. bd., 13. discurs »om modersmålets ret«. — Hvad sætningsbygning og ordafvejning angår, har oversætteren fulgt Latinen adskilligt nøjere end han vilde gøre, hvis det drejede sig om at oversætte til moderne Dansk, og allerede derved givet sproget en vis farve af datiden, der jo i sin danske stil var langt mere afhængig af Latinen end tilfældet er nutildags; men iøvrigt har han ikke lagt vægt på at efterligne alle de kruseduller som Datidens smag ofte satte på modersmålet, navnlig da slikt vistnok stred mod Falsters egen mådeholdne smag.

Hvad versene angår (hvoraf de fleste er klassiske citater), har han efter nærmere overvejelse besluttet at oversætte dem i datidens danske versmål, altså som regel Alexandrinere; dog er en selvstændig satire af Falster oversat i samme korte jambiske versmål som denne anvender i sine egne satirer. Falsters egne oversættelser af Juvenal og Ovid har næsten aldrig kunnet benyttes, da de er altfor frie til at kunne indpasses i sammenhængen på de forskellige steder.

Det er alle discurserne i »Lærdoms Lystgaard«, der her er oversatte, skønt med nogen betænkelighed. Denne gælder ikke så meget de hist og her (efter vor tiårs smag) noget vovede

æmner, som man må være forberedt på at møde i slige gamle bøger og også kender så godt fra Holbergs værker, men snarere for enkelte stykkers vedkommende deres noget ensidige og specielt filologiske karakter, som dels svækker læserens almindelige interesse for dem, dels vanskeliggør oversættelsen meget, for et enkelt stykkes vedkommende (2. discurs i 3. bind) i så høj grad, at oversætteren har fundet det rigtigst at forkorte det (og overspringe en række tekstkritiske bemærkninger til Gellius som uoversættelige og uden interesse for den der ikke er fagmand). Når sådanne stykker ikke er helt skudt ud ved oversættelsen, er det sket for ikke at røve værket dets præg af fuldstændighed, hvad der var så meget mindre grund til, som det kun er nogle få blandt de 125 discurser, der er af rent filologisk indhold i snævrere forstand. Udeladte er derimod såvel den »Antegnelse om Auli Gellii Liv og Anliggender«, der følger med 2. del af *Amoenitates*, som også de langt mere omfattende »Erindringer til A. Gellii Fortolkere«, der afslutter 3. del af *Amoenitates*; to stykker der begge er af specielt filologisk indhold, og hvoraf navnlig det sidste består af lutter tekstkritiske og exegetiske bemærkninger.

Tilsyn med udgivelsen er ført af dr. phil. Hans Brix, hvem oversætteren skylder megen tak for en række råd og vink vedrørende enkeltheder

i oversættelsen, der alle har været prægede af hans fine sprog- og stilsans.

Sluttelig må oversætteren bringe professor D. Simonsen og dr. phil. Hans Røder en oprigtig tak for råd og hjælp i adskillige spørgsmål, særlig vedrørende de hebraiske ord i bogen og en del af de klassiske citater samt de i noterne fremsatte oplysninger. At disse iøvrigt i adskillige henseender kunde have været udførligere og fuldstændigere, er han sig bevidst; men nogen absolut fuldstændighed kunde ikke have været nået uden anvendelse af langt mere tid end den der har stået til hans rådighed under udarbejdelsen.

Oversætteren kunde have lyst til at slutte med Falsters egne ord i hans oversættelse af den første af Ovids klagesange, en smule tillæmpede for tilfældet:

*Gak selv, min Bog, til Rom (jeg gerne det tillader),
Desværre for mig, at jeg, din Herre, ej maa gaa!
Gak slet og rot, som den, der har en fremmed
Fæder,
Tag hans forvoorne Tids og Tilstands Klæder
paa!*

*Jeg ingen Sider vil beskære eller smykke,
At du kan komme frem, som med et ukæmt Haar.*